

Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 3 października 2024 r.

BAK-I.084.8.2024

Pan
Michał Owczarski
Prezes Zarządu
Fundacja Życie
ul. Stefana Jaracza 18/18
90-262 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

<i>Nazwa i adres jednostki kontrolowanej</i>	Fundacja Życie, ul. Stefana Jaracza 18/18, 90-232 Łódź (dalej: <i>Zleceniobiorca, Fundacja</i>).
<i>Podstawa prawna kontroli</i>	Artykuł 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ¹ , art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ² oraz § 7 Umowy nr BPD/PPR/29/2021 zawartej pomiędzy Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej (dalej: <i>MRiPS, Zleceniodawca</i>) a Fundacją Życie w dniu 14.07.2021 r.
<i>Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych</i>	Kontrola została przeprowadzona w dniach od 11 grudnia 2023 r. do 16 lutego 2024 r., w Fundacji Życie, ul. Stefana Jaracza 18/18, 90-232 Łódź, w tym w dniach od 11 grudnia 2023 r. do 14 grudnia 2023 r. w siedzibie <i>Fundacji</i> .
<i>Zakres kontroli</i>	Prawidłowość realizacji zadania publicznego, w tym m.in. wydatkowania środków budżetowych przyznanych na podstawie umowy nr BPD/PPR/29/2021 z dnia 14.07.2021 r. zawartej pomiędzy Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej a Fundacją Życie w ramach <i>Programu „Po pierwsze Rodzina!”</i> na rok 2021 (dalej: <i>Umowa</i>).

¹ tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057.

<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, Biuro Kontroli i Audytu, Wydział Kontroli ds. Zabezpieczenia Społecznego i Rodziny.
<i>Kontrolerzy</i>	Kontrolę przeprowadził zespół kontrolerów w składzie: Zdzisława Grażyna Kulesza – główny specjalista, kierownik zespołu kontrolującego oraz Jacek Brus – starszy specjalista w Biurze Kontroli i Audytu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, na podstawie upoważnień odpowiednio nr BKA-I.0121.47.2023, BKA-I.0121.48.2023 z dnia 27 listopada 2023 r., wydanych przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (dalej: <i>MRiPS</i>).
<i>Ocena kontrolowanej</i>	Na podstawie ustaleń kontroli, działalność <i>Fundacji</i> w zakresie objętym kontrolą ocenia się <i>negatywnie</i> .

Stwierdzono nieprawidłowości w realizacji *zadania publicznego*, w tym w odniesieniu do:

- realizacji *zadania publicznego*, poprzez:
 - brak udokumentowania realizacji celu *zadania publicznego*, tj. przygotowania i przeprowadzenia kampanii społecznej, która przyczynić się miała do „rozpoczęcia zmiany nastawienia od fixed mindset do growing mindset oraz zmiany intencji behawioralnych pracowników i wolontariuszy NGO w odniesieniu do podejścia familiocentrycznego. Ponadto, nie ma możliwości potwierdzenia, że odbiorcami projektu, kampanii informacyjnej byli pracownicy i wolontariusze organizacji pozarządowych w Polsce. Uznaje się wydatkowanie środków pochodzących z dotacji za niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości, tj. 198 799,50 zł, zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*³ (dalej: *ustawa o finansach publicznych*), w wyniku wydatkowania środków niezgodnie z celem i warunkami określonymi w § 2 ust. 5 *Umowy*;
 - brak prawidłowego udokumentowania wykorzystania środków finansowych, co powoduje niemożliwość potwierdzenia, że *zadanie publiczne* było realizowane w sposób zgodny z celem określonym w *Umowie i zasadami określonymi w Regulaminie II otwartego konkursu ofert*, a tym samym wydatkowanie niezgodnie z przeznaczeniem środków finansowych pochodzących z dotacji w wysokości, tj.:
 - ✓) zł z uwagi na brak prawidłowego udokumentowania realizacji usługi w ramach Poddziałania 1.1.;
 - ✓) zł z uwagi na brak możliwości potwierdzenia realizacji umów w ramach Poddziałania 1.2.;
 - ✓) zł z uwagi na brak prawidłowego udokumentowania realizacji usługi w ramach Poddziałania 1.3.;
 - ✓) zł, z uwagi na brak możliwości potwierdzenia wykonania kampanii społecznej w ramach Poddziałania 1.4.;
 - ✓) zł wobec nieudokumentowania poniesionych kosztów administracyjnych w ramach Działania II (koszty administracyjne);

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

- zlecenie badań podmiotowi innemu od wskazanego w ofercie, tj. spółce zamiast
w Toruniu, bez zgody Ministerstwa;
- brak udokumentowania realizacji zadań w terminach zgodnych z zapisami *Umowy*;
- dokumentacji finansowo-księgowej i rozliczenia realizacji zadania, tj.:
 - brak udokumentowania sposobu wykonania zobowiązania określonego w § 5 ust. 2 *Umowy* do przechowywania dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją *zadania publicznego* przez okres 5 lat;
 - brak przedłożenia wydruku z ksiąg rachunkowych zawierającego zapisy na kontach dot. przychodów i zwrotu niewykorzystanej części dotacji oraz na kontach rozrachunkowych z dostawcami oraz konto wyciąg bankowy;
 - wydatkowanie dotacji w kwocie ogółem 1 513,00 zł w sposób niezgodny z celem *zadania publicznego*, poprzez przekazanie dotacji osobom/podmiotom trzecim;
 - nieudokumentowanie przekazania do ZUS składek na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne oraz zaliczek na podatek dochodowy PIT w łącznej wysokości 5 695,22 zł, co skutkuje wykorzystaniem dotacji niezgodnie z przeznaczeniem;
 - na przedłożonych dowodach księgowych (rachunki, faktury) stwierdzono brak podpisu osoby odpowiedzialnej za sprawdzenie dowodu pod względem merytorycznym;
- wykonywania obowiązków informacyjnych przez *Zleceniobiorcę*, w tym:
 - nieinformowanie o współfinansowaniu zadania ze środków dotacji otrzymanych od Zleceniodawcy w ramach II otwartego konkursu ofert w zakresie promocji rodziny „*Po pierwsze Rodzina!*” na 2021 r.;
 - nieumieszczanie logotypu konkursu oraz logo Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na materiałach promocyjnych, informacyjnych, szkoleniowych i edukacyjnych, publikacjach, informacjach dla mediów, dotyczących realizowanego zadania w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację zadania publicznego z 2021 roku;
 - nieprzestrzeganie „Wytycznych w zakresie wypełniania obowiązków informacyjnych”, co było niezgodne z art. 35a ustawy *o finansach publicznych* oraz § 6 ust. 4 *Umowy* oraz pkt VIII *Regulaminu II otwartego konkursu ofert w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina!” na rok 2021*;
- realizacji obowiązku sprawozdawczego przez *Zleceniobiorcę* przez:
 - złożenie *Sprawozdania z wykonania zadania publicznego* po terminie;
 - przy opisie stanu faktycznego w *Sprawozdaniu z wykonania zadania* stwierdzono odstępstwa od rzeczywistego wykonania zadania.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości jest Michał Owczarski Prezes *Fundacji*.

Ustalenia kontroli:

Zadanie publiczne pod tytułem „*Opracowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz zmiany realizowanej przez NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny*” (dalej: *zadanie publiczne*) miało być realizowane przez *Zleceniobiorcę* na podstawie zawartej

Umowy w terminie od dnia 14.07.2021 r. do dnia 31.12.2021 r. W okresie objętym kontrolą Prezesem *Fundacji* był Pan Michał Owczarski.

Stosownie do § 3 ust. 1 *Umowy*, *MRiPS* w dniu 16 lipca 2021 r. przekazało na rachunek bankowy *Zleceniobiorcy* środki finansowe w kwocie 201 000,00 zł. Zgodnie z *Umową* całkowity zakładany koszt realizacji zadania publicznego miał wynosić 201 000,00 zł, z czego ze środków dotacji pochodzić miało 201 000,00 zł (100% całkowitego kosztu zadania publicznego). Odpowiednio do zasad określonych w *Regulaminie II otwartego konkursu ofert w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina!” na rok 2021⁴* wniesienie wkładu własnego w ramach składanych ofert nie było wymagane.

Z przedłożonych dowodów księgowych wynika, że *Fundacja* faktycznie poniosła wydatki na realizację *zadania publicznego* w kwocie ogółem 198 799,50 zł. Kontroli zostało poddane 100% wydatków. Niewykorzystane środki dotacji wyniosły 2 200,50 zł. *Zleceniobiorca* zasilł w dniu 09.02.2022 r. rachunek kwotą niepochodzącą z dotacji w wysokości 2 000,00 zł (przelew własny), a następnie w tym samym dniu zwrócił na rachunek *MRiPS* kwotę 2 200,50 zł⁵, tj. 24 dni po terminie określonym w § 9 ust. 2 *Umowy*. W dniu 09.02.2022 r. zwrócił również odsetki od niewykorzystanej dotacji w kwocie 13,00 zł.

Realizacja zadania publicznego

Zleceniobiorca nie udokumentował w sposób prawidłowy wykonania *zadania publicznego*, więc nie można potwierdzić, że zostało ono wykonane zgodnie z *Umową* i zasadami określonymi w *Regulaminie II otwartego konkursu ofert w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina!” na rok 2021*. Brak należytego udokumentowania dotyczy przede wszystkim realizacji kampanii społecznej.

Zgodnie z pkt. I.2 oferty rodzaj *zadania publicznego* to *działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka – projekty informacyjno-edukacyjne i szkoleniowe służące zmianie społecznej, polegającej na usytuowaniu dobra rodzin w centrum działań wspólnoty we wszystkich poziomach jej funkcjonowania*. W ofercie określono, że „(...) celem projektu - promocja rodziny i systemowych rozwiązań familiocentrycznych, przyjmowanych w miejsce skrajnego pajdocentryzmu. Projekt polega na przygotowaniu kampanii społecznej, która przyczyni się do rozpoczęcia procesu zmiany nastawienia (publiczna interwencja behawioralna - nudge) od fixed mindset do growing mindset oraz zmiany intencji behawioralnych pracowników i wolontariuszy NGO w odniesieniu do podejścia familiocentrycznego”.

W części III.3 oferty - grupa docelowa wskazano, że *zadanie publiczne* adresowane było do pracowników i wolontariuszy organizacji pozarządowych w Polsce, których działania statutowe koncentrują się wokół wsparcia rodziny, dzieci i młodzieży w różnych obszarach funkcjonowania. *Fundacja* nie udokumentowała, kto był odbiorcą realizowanych zadań. Prezes *Fundacji* nie przedłożył dokumentów potwierdzających, że grupa docelowa spełniała kryteria określone w ofercie. Jedynie w „Raporcie Familiocentryzm w kontekście działania NGO w Polsce”, jako grupę respondentów objętych badaniem wskazano enigmatycznie, że zastosowano celowy dobór próby grupy badawczej oraz że przyjęto założenie, że za wdrożeniem określonej perspektywy wsparcia

⁴ Część A III 5 Udział środków własnych.

⁵ Wyciąg bankowy nr 1 za okres 01.01.2022-31.01.2022.

(familiocentrycznej lub pajdocentrycznej) stoją przedstawiciele instytucji, organizacji pozarządowych, którzy w swoim codziennym działaniu wspierają rodziny/dzieci w trudnej sytuacji. Nie ma możliwości potwierdzenia tych informacji.

Ponadto nie udokumentowano realizacji kampanii społecznej, ani nie wyjaśniono w jaki sposób miała by ona się przyczynić do rozpoczęcia procesu zmiany nastawienia pracowników i wolonariuszy NGO w odniesieniu do podejścia familiocentrycznego. Ponadto, nie ma możliwości potwierdzenia, że odbiorcami projektu, kampanii informacyjnej byli pracownicy i wolontariusze organizacji pozarządowych w Polsce. W związku z powyższym, nie można potwierdzić, że cel projektu został zrealizowany. Oznacza to, że środki pochodzące z dotacji w wysokości 198 799,50 zł nie były wydatkowane zgodnie z zapisami § 2 ust. 5 *Umowy*, co stanowi naruszenie art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy wydatki wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

I. Realizacja zadań zaplanowanych w ofercie.

Nie można potwierdzić zgodności wykonania *zadania publicznego z Umową* i zasadami określonymi w Regulaminie II otwartego konkursu ofert w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina!” na rok 2021.

Fundacja w ramach *zadania publicznego*, zgodnie z ofertą z dnia 25.06.2021 r., z uwzględnieniem opisu poszczególnych działań/harmonogramu/kalkulacji przewidywanych kosztów, miała zrealizować 4 działania: „Analiza problemu nastawienia i intencji behawioralnych dotyczących podejścia familiocentrycznego oraz kanałów komunikacji z pracownikami i wolontariuszami NGO”, „Opracowanie materiałów graficznych, przekazu językowego, narracji”, „Optymalizacja przekazów zmieniających nastawienia i intencje behawioralne dotyczące podejścia familiocentrycznego” i „Kampania społeczna”.

I.1 „Analiza problemu nastawienia i intencji behawioralnych dotyczących podejścia familiocentrycznego oraz kanałów komunikacji z pracownikami i wolontariuszami NGO” – Fundacja rozliczyła 54 000 zł.

W ramach działania I.1 *Fundacja* zaplanowała wydatki w kwocie ogółem 53 000,00 zł, zaś zgodnie ze sprawozdaniem wydatkowała dotację o 1000 zł więcej, tj. 54 000,00 zł i określiła termin realizacji od 14.07.2021 r. do 16.08.2021 r.

W ramach poddziałania I.1.1 zaplanowano koszty na poziomie 52 000,00 zł, a rozliczono kwotę ogółem 53 000,00 zł. Zaplanowane w ofercie a wykazane w sprawozdaniu końcowym koszty realizacji działania dotyczyły m.in. *wynagrodzenia naukowców prowadzących przegląd celowy literatury – identyfikacja znaczących publikacji w bazach danych, w tym międzynarodowych, metodyczny przegląd publikacji, analiza wyników wyszukiwania, przygotowanie raportu z uwzględnieniem rekomendacji; wynagrodzenie moderatora wywiadów, koszt transkrypcji, wynagrodzenie za analizę wywiadów z wykorzystaniem komputerowego wspomaganie np. (Atlas.ti), wynagrodzenie za przygotowanie raportu z uwzględnieniem rekomendacji”.*

Zarówno w ofercie⁶ jak i w sprawozdaniu z realizacji *zadania publicznego*⁷ Fundacja podała, że realizację badań przeprowadzono na podstawie zawartego porozumienia przez

Kontrolowany w piśmie z 23.02.2024 r. wyjaśnił, iż „Fundacja Życie powierzyła firmie [redacted] przeprowadzenie badań naukowych w zakresie analizy problemu nastawienia i intencji behawioralnych dotyczących podejścia familiocentrycznego oraz kanałów komunikacji z pracownikami i wolontariuszami NGO”. W powyższych wyjaśnieniach kontrolowany nie odniósł się do kwestii zaangażowania [redacted] do przeprowadzenia przedmiotowego badania. W świetle powyższego do działań projektowych zaangażowano [redacted] nie wskazaną w ofercie, ani w sprawozdaniu, jako wykonawcę działania. Stwierdzono, że zmiana wykonawcy nie została odnotowana w sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego. W zakresie sposobu pozyskania firm do realizacji *zadania publicznego*⁸, przeprowadzenia procedury wyboru wykonawców, Prezes Fundacji wyjaśnił⁹, iż „(...) firmy zaangażowane do projektu były wybierane na podstawie telefonicznego rozeznania ceny za usługę. Nie ma podpisanych umów z wykonawcami ponieważ był to okres pandemii i kontakty były bardzo ograniczone”. Kontrolowany nie przedłożył dokumentów na potwierdzenie powyższych wyjaśnień.

Prezes Fundacji przedłożył skan „Umowy o przeprowadzenie badań naukowych” z [redacted], zawartej w dniu 14.07.2021 r. Kontrolowany nie przedłożył oryginału umowy ze Spółką [redacted]. Stwierdzono, że skan umowy był niekompletny, z 3 stron brakowało 1 strony. Podpis ze strony wykonawcy p. [redacted] prezesa Spółki nie był opatrzony pieczęcią.

Z analizy treści skanu umowy nie wynika, co było jej przedmiotem. Stwierdzono brak zapisów dotyczących metodologii i narzędzi badawczych, o których mowa w ofercie pkt III.4 i w części I.2.1. sprawozdania końcowego.

W § 2.1.a.b.c. umowy zawarto zapis, że Fundacja powierza Spółce przeprowadzenie badań naukowych w zakresie:

- a. analizy problemu nastawienia i intencji behawioralnych dotyczących podejścia familiocentrycznego wśród pracowników i wolontariuszy NGO.
- b. analiza kanałów komunikacji z pracownikami i wolontariuszami NGO.
- c. optymalizacja przekazów zmieniających nastawienia i intencje behawioralne dotyczące podejścia familiocentrycznego.

Zgodnie z zapisami §3.1.a.b.c. umowy Fundacja zapłaci Spółce wynagrodzenie za wykonanie badań w wysokości:

- a. za badanie wskazane w §2 pkt 1 lit. a 17 000 zł;
- b. za badanie wskazane w §2 pkt 1 lit. a 36 000 zł;
- c. za badanie wskazane w §2 pkt 1 lit. b 75 000 zł.

⁶ pkt III.4 oferty.

⁷ pkt I.2.1. sprawozdania końcowego.

⁸ W tym: [redacted]

⁹ Wyjaśnienia Prezesa Fundacji z 13.12.2023 r.

Z analizy treści skanu umowy wynika, że strony nie wskazały wysokości wynagrodzenia za badanie wskazane w §2 pkt 1 lit. c, tj. optymalizacja przekazów zmieniających nastawienia i intencje behawioralne dotyczące podejścia familiocentrycznego.

W § 2.2 umowy wskazano terminy przeprowadzenia badań:

- do 16 sierpnia 2021 r. badania wskazane w §2 pkt 1 lit. a i b;
- do 30 października 2021 r. badanie wskazane w §2 pkt 1 lit. c.

Stwierdzono, że skan umowy nie zawierał żadnej informacji, ani logotypów wskazujących, że umowa ze spółką [redacted] dotyczy realizacji zadania publicznego sfinansowanego ze środków MRiPS.

W ramach poddziałania I.1.1 *Fundacja* przedłożyła faktury na kwotę 53 000,00 zł:

- Faktura VAT nr 02/09/2021 z 02.09.2021 r. na kwotę 36 000,00 zł – wystawca: [redacted] (w opisie podano: przeprowadzenie badań naukowych w zakresie: analiza problemu nastawienia i intencji behawioralnych dotyczących podejścia familiocentrycznego wśród pracowników i wolontariuszy NGO);
- Faktura VAT nr 04/09/2021 z 06.09.2021 r. na kwotę 17 000,00 zł – wystawca: [redacted] (w opisie podano: przeprowadzenie badań naukowych w zakresie: analiza problemu nastawienia i intencji behawioralnych dotyczących podejścia familiocentrycznego wśród pracowników i wolontariuszy NGO).

Fundacja przedłożyła skan „Protokołu odbioru raportu” z dnia 16.08.2021 r., zaś nie przedłożyła oryginału protokołu. Protokół podpisali: Prezes *Fundacji* oraz ze strony wykonawcy Pan [redacted] i potwierdzili realizację §2 ust. 1 pkt. a i b „Umowy o przeprowadzenie badań naukowych” z dnia 14.07.2021 r.

Kontrolowany przedłożył opracowany przez [redacted] raport pn. „Familiocentryzm w kontekście działania NGO w Polsce” zawierający 64 strony i opisujący następujące zagadnienia:

- strategie projektowania skutecznych kampanii na rzecz zmiany zachowań,
- koncepcja familiocentryzmu,
- wdrażanie podejścia familiocentrycznego,
- wdrażanie familiocentryzmu w oparciu o model interwencji prowadzących do zmiany zachowania,
- badanie jakościowe dotyczące rozumienia familiocentryzmu i generowania rozwiązań implementacyjnych.

Stwierdzono, że w treści raportu nie zawarto żadnej informacji, ani logotypów, że został sfinansowany ze środków konkursu MRiPS „Po pierwsze Rodzina!”.

Zespół kontrolerów wystąpił o przedłożenie dokumentacji merytorycznej potwierdzającej realizację poddziałania I.1.1 opisanego w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego w zakresie analizy problemu nastawienia i intencji behawioralnych dotyczących podejścia familiocentrycznego oraz kanałów komunikacji z pracownikami i wolontariuszami NGO, a w szczególności: scope literature review i wskazanie baz danych artykułów, pogłębione wywiady grupowe, sformułowane rekomendacje oparte na badaniach (evidence based), zawarte umowy z naukowcami, listy uczestników badań, jakie narzędzia i materiały zastosowano w realizacji usługi, wyniki wyszukiwania, zakres zadań osób realizujących działanie. Kontrolowany nie przedstawił żadnej dokumentacji ww. zakresie.

W kwestii doboru grupy respondentów badania stwierdzono, że uczestnicy byli anonimowi a ich dane osobowe nie były zbierane, gdyż zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Fundacji¹⁰, „(...) W celu ograniczenia identyfikacji uczestników, ich dane osobowe nie były zbierane, a każda osoba uczestnicząca w badaniu miała zagwarantować poufność”. Prezes Fundacji odniósł się tylko do grupy respondentów badania i wyjaśnił¹¹, że „proces wyboru grupy badawczej oraz przeprowadzenie badania jakościowego zostały dokonane zgodnie z ustalonymi procedurami. Na wstępie ustalono cele badania, które koncentrowały się na zrozumieniu nastawień i intencji behawioralnych dotyczących podejścia familiocentrycznego. Następnie dokonano starannej selekcji grupy docelowej, uwzględniając kryteria demograficzne i behawioralne, aby zapewnić reprezentatywność populacji zainteresowanej kampanią. W celu zapewnienia anonimowości i poufności informacji, które uczestnicy mogli przekazać podczas badań, nie stosowano tradycyjnej listy obecności. Zamiast tego uczestnicy byli zaproszeni do udziału w badaniu poprzez bezpośredni kontakt z zespołem badawczym, zachowując w ten sposób pełną anonimowość. Proces rekrutacji został przeprowadzony poprzez różnorodne metody, w tym osobiste i pośrednie kontakty oraz wykorzystanie narzędzi online, co pozwoliło na zebranie wymaganej przez zespół badawczy liczby uczestników. Same badanie zostało przeprowadzone zgodnie z metodologią jakościową, wykorzystując techniki takie jak głębokie wywiady grupowe i analizę treści. W celu ograniczenia identyfikacji uczestników, ich dane osobowe nie były zbierane, a każda osoba uczestnicząca w badaniu miała zagwarantować poufność”. Jednakże Prezes nie potwierdził powyższych wyjaśnień stosowną dokumentacją merytoryczną. Ponadto Prezes Fundacji wyjaśnił¹², że: „(...) Fundacja zwróciła się do [nazwa firmy] z prośbą o udostępnienie materiałów roboczych, ale firma uzależniła ich opracowanie i udostępnienie od otrzymania dodatkowego wynagrodzenia pozaumownego, wynikającego z rozszerzenia zakresu prac”. W ramach poddziałania I.1.2 zaplanowano w ofercie do rekrutacji respondentów do FGI zaangażowanie rekrutera, który miał być odpowiedzialny za dobór uczestników badań gotowych do udziału w badaniu. Fundacja wykazała w sprawozdaniu Wynagrodzenie za przeprowadzenie rekrutacji respondentów do FGI - zlecenie (Opracowanie listy uczestników badań, potwierdzonych i gotowych do udziału w badaniu). Zlecenie/usługa realizowane w oparciu o narzędzia i materiały Fundacji. Z uwagi na nieprzedłożenie oryginałów dokumentów, w tym w szczególności oryginału raportu oraz protokołu odbioru usługi, wydatki uznaje się za wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem.

Na okoliczność poniesienia w ramach poddziałania I.1.2 wydatku w kwocie [kwota] Fundacja przedłożyła fakturę VAT nr 5/12/2021 z dnia 30.12.2021 r., której wystawcą była firma Aksikon Michał Owczarski, której wg CEIDG właścicielem był Michał Owczarski *de facto* Prezes Zarządu Fundacji. Kontrolowany nie przedstawił umowy zawartej z ww. firmą. Wyjaśnił natomiast, że umowa z firmą Aksikon Michał Owczarski została zawarta w formie ustnej¹³, nie wskazał jednak, kto ze strony Fundacji zawarł przedmiotową umowę. Kontrolowany nie przedłożył żadnych dokumentów potwierdzających realizację usługi wskazanej w fakturze VAT nr 5/12/2021: przeprowadzenie rekrutacji respondentów do badań w ramach projektu (w tym: sposobu pozyskania respondentów, metody badań, sposobu wyłonienia rekrutera, opracowanych list uczestników badań). Z uwagi na nieprzedłożenie oryginałów dokumentów, w tym w szczególności

¹⁰ Pismo Prezesa Fundacji z 23.02.2024 r. – pkt 3.

¹¹ Pismo Prezesa Fundacji z 23.02.2024 r. – pkt 3.

¹² Wyjaśnienia Prezesa Fundacji z dnia 23.02.2024 r.

¹³ Wyjaśnienia Prezesa Fundacji z dnia 14.12.2023 r.

oryginału raportu oraz protokołu odbioru usługi, wydatki uznaje się za wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem.

W świetle powyższych nieprawidłowości należy stwierdzić, że poniesione wydatki ze środków dotacji w ramach działania I.1. w kwocie łącznie 54 000 zł uznaje się za wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, co stanowi naruszenie art. 168 ust. 4 u.f.p. Zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 u.f.p. wydatki wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, które podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1.

[Dowód: akta kontroli str. 28-51, 60-65, 84-155, 303-308, 350-356, 370-391, 408-430]

I.2 „Opracowanie materiałów graficznych, przekazu językowego, narracji” – Fundacja rozliczyła 38 999,50 zł.

W ramach działania I.2 Fundacja zaplanowała koszty na poziomie 39 000,00 zł, zaś w sprawozdaniu końcowym rozliczyła kwotę 38 999,50 zł i wskazała termin realizacji działania w okresie od 16.08.2021 r. do 16.09.2021 r. W ramach poddziałania I.2.1 zaplanowane i wykazane w sprawozdaniu wydatki dotyczyły wynagrodzenia za opracowanie materiałów do przeprowadzenia kampanii społecznej w postaci strony www, projekty graficzne, narracji i nagrania audio-wideo. Kontrolujący stwierdzili, że w sprawozdaniu nie wskazano całkowitej liczby materiałów wytworzonych w ramach *zadania publicznego*.

W ramach poddziałania I.2.1 rozliczono w sprawozdaniu następujące koszty:

- Wynagrodzenie za opracowanie materiałów do przeprowadzenia kampanii: strona www, projekty graficzne, narracja, nagrania audio-wideo – kwota 34 999,50 zł zawarto umowy z wykonawcami:
 - umowa zlecenia nr z 01.09.2021 na kwotę zł - wg § 1 umowy „Zleceniobiorca zobowiązuje się do wykonania opracowania materiałów i narracji w związku z realizacją zadania opracowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz zmiany realizowania przez NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny”. Wskazano termin realizacji od 01.09 do 23.12.2021;
 - umowa zlecenia nr z 01.09.2021 na kwotę zł - wg § 1 umowy zlecenia „Zleceniobiorca zobowiązuje się do wykonania opracowanie projektów graficznych w związku z realizacją zadania opracowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz zmiany realizowania przez NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny”, wskazano termin realizacji w okresie od 01.09 do 23.12.2021;
 - umowa o dzieło nr z 14.07.2021 (skan) na kwotę zł - wg § 1 umowy „Wykonawca zobowiązuje się wykonać dzieło polegające na: stworzeniu strony www.familiocentryzm.pl do realizacji kampanii społecznej w ramach projektu „Opracowanie projektów graficznych w związku z realizacją zadania opracowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz zmiany realizowania przez NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny”, termin realizacji od 14.07 do 31.12.2021 r.;

- brak umowy Fundacja przekazała jedynie korespondencję e-mailową z okresu 06-14.12.2021 r. w której potwierdzono złożenie zamówienia na realizację usługi nagrania materiałów audio – rozliczono na kwotę;
- umowa o dzieło z 01.10.2021 (skan) na kwotę zł - wg § 1 umowy „Wykonawca zobowiązuje się wykonać dzieło polegające na: stworzeniu filmu do realizacji kampanii społecznej w ramach projektu „Opracowanie projektów graficznych w związku z realizacją zadania opracowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz zmiany realizowania przez NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny”, termin realizacji od 01.10 do 30.11.2021,

Fundacja przekazała faktury i rachunki przedłożone przez wykonawców w ramach działania I.2.1, które nie zawierały opisu przedmiotu usługi:

- Rachunek z dnia 30.12.2021 r. na kwotę – wystawca: (działanie I.2.1);
- Rachunek dnia 30.12.2021 r. na kwotę – wystawca Strembicki (działanie I.2.1);
- Rachunek dnia 14.09.2021 r. na kwotę – wystawca: i (działanie I.2.1);
- Faktura VAT nr 10/XII/2021 z dnia 14.12.2021 r. na kwotę – wystawca: (działanie I.2.1);
- Rachunek z dnia 22.12.2021 r. na kwotę – wystawca: (działanie I.2.1).

Prezes Fundacji przedłożył oryginały umów zlecenia zawartych w ramach przedmiotowego działania: nr z p. i nr z p., ale umowy te nie zawierały podpisów ze strony zleceniobiorców.

Na wniosek kontrolerów Fundacja przedłożyła umowy z wykonawcami jedynie w formie skanów z uzupełnione o podpisy Zleceniobiorców.

Natomiast kontrolowany nie przedłożył umowy zawartej z Fundacja przekazała jedynie korespondencję e-mailową z okresu 06-14.12.2021 r. z jednym z wykonawców –, w której Prezes Fundacji przedłożył zamówienie na realizację usługi w formie 60 sekundowego nagrania lektorskiego audio.

Kontrolujący stwierdzili, że przedłożone rachunki i faktury w ramach poddziałania I.2.1 nie zostały podpisane przez wykonawców.

Zespołowi kontrolerów przekazano na zewnętrznym nośniku elektronicznym foldery pod nazwą: „Zasoby - plansze, animacja”, „Materiały robocze do badań” łącznie 18 grafik informacyjnych, 4 plansze informacyjne, 2 nagrania audio-wideo – 1 animację i 1 spot informacyjny.

Kontrolowany nie przyporządkował przekazanych plików do zagadnień ujętych w sprawozdaniu z realizacji zadania w obszarze „Opracowanie materiałów graficznych, przekazu językowego,

narracji”, pomimo pisemnej prośby Zespołu kontrolerów z 14.12.2023 r. Ponadto stwierdzono brak dokumentów potwierdzających odbiór usług zgodnie z przedmiotem i terminami umownymi, np. w formie protokołu.

W przypadku wykonawców: p. w ramach umowy nr na kwotę 15 000,00 zł (poddziałanie I.2.1) oraz p. w ramach umowy zlecenia nr z 01.09.2021 na kwotę zł (poddziałanie 1.2.1) nie jest możliwa jednoznaczna identyfikacja i przyporządkowanie produktów/materiałów do ww. wykonawców. Należy zauważyć, że przedłożone umowy nie zawierały uszczegółowienia przedmiotu zlecenia.

W przypadku wykonawcy p. który w ramach umowy o dzieło nr z 14.07.2021 na kwotę zł miał stworzyć stronę internetową www.familiocentryzm.pl, kontrolujący stwierdzili, że w okresie prowadzenia czynności kontrolnych przedmiotowa strona nie istniała – po wpisaniu adresu strony następowało przekierowanie na stronę google.com. Kontrolowany nie udokumentował istnienia strony i okresu jej dostępności.

W przypadku realizacji filmu przez wykonawcę p. na podstawie umowy o dzieło z 01.10.2021 na kwotę + zł zapisy umowy zakładały termin wykonania dzieła na dzień 30.11.2021 r. Kontrolującym nie przedstawiono dokumentów potwierdzających termin odbioru przedmiotu umowy, natomiast film został zamieszczony na platformie youtube dopiero w dniu 21.12.2021 r. Nie można potwierdzić terminowej realizacji umowy.

W przypadku wykonawcy a realizację usługi w formie 60 sekundowego nagrania lektorskiego audio, niemożliwe jest potwierdzenie realizacji usługi, gdyż *Fundacja* nie przedłożyła żadnego skryptu ani produktu końcowego, ani odrębnego nagrania audio.

W ramach kontrolowanego działania I.2 jednym z wykonawców była *Fundacja* nie przedstawiła dwóch umów zawartych z firmą Aksikon Michał Owczarski. Kontrolowany wyjaśnił natomiast, że umowa z firmą Aksikon Michał Owczarski została zawarta w formie ustnej¹⁴, ale nie wyjaśnił dlaczego jako Prezes Fundacji do poddziałań I.2.2 i I.2.3 zaangażował swoją firmę Aksikon Michał Owczarski i wystawił faktury VAT nr 6/12/2021 i VAT nr 7/12/2021.

W ramach poddziałań I.2.2 i I.2.3 rozliczono następujące koszty:

- poddziałanie I.2.2: kontrolowany nie przedłożył umowy z wykonawcą, zgodnie ze sprawozdaniem dot. wynagrodzenia eksperta ds. promocji – współpraca z zespołem badawczym, nadzór nad prawidłowym wykonaniem rekomendacji w opracowywanych materiałach, nadzór nad organizacją kampanii – kwota zł (wykonawca: Aksikon Michał Owczarski),
- poddziałanie I.2.3: kontrolowany nie przedłożył umowy z wykonawcą, zgodnie ze sprawozdaniem dot. wynagrodzenia specjalisty ds. promocji odpowiedzialnego za realizację wytycznych pochodzących od zespołu badawczego – kwota zł (wykonawca: Aksikon Michał Owczarski).

W przypadku przedłożonych faktur:

¹⁴ Wyjaśnienia Prezesa *Fundacji* z dnia 14.12.2023 r.

- Faktura VAT nr 6/12/2021 z dnia 30.12.2021 r. na kwotę: [] zł – wystawca: Aksikon Michał Owczarski(działanie I.2.2),
- Faktura VAT nr 7/12/2021 z dnia 30.12.2021 r. na kwotę [] zł – wystawca: Aksikon Michał Owczarski (działanie I.2.3),

kontrolowany nie przedłożył żadnych dokumentów potwierdzających realizację usługi wskazanej w fakturach nr VAT nr 6/12/2021 i VAT 7/12/2021 wystawionych przez Aksikon Michał Owczarski w opisie podał: „*opracowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz zmiany realizowania przez NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny*”. Wyjaśnił natomiast, że umowa z firmą Aksikon Michał Owczarski została zawarta w formie ustnej¹⁵, nie wskazał jednak, kto ze strony Fundacji zawarł przedmiotową umowę. Przedmiot obu usług jest tożsamy i w opisie faktur przywołana jest nazwa zadania, podczas gdy oferta i sprawozdanie w działaniu I.2.2 przewidywała Wynagrodzenie eksperta ds. promocji - współpraca zespołem badawczym, nadzór nad prawidłowym wykonaniem rekomendacji w opracowywanych materiałach, nadzór nad organizacją kampanii – kwota [] zł, zaś w działaniu I.2.3: Wynagrodzenie specjalisty ds. promocji odpowiedzialny za realizację wytycznych pochodzących od zespołu badawczego – kwota [] zł. Kontrolujący stwierdzili, że przedłożone rachunki i faktury w ramach poddziałań I.2.2 i I.2.3 nie zostały podpisane przez wykonawcę oraz nie przedłożono protokołów odbioru usług. W związku z powyższym nie udokumentowano, co faktycznie było przedmiotem ww. usług. W ramach działania I.2 Fundacja wskazała w sprawozdaniu termin realizacji w okresie od 16.08.2021 r. do 16.09.2021 r., jednakże przedłożone umowy (również w formie skanów) oraz pozostała dokumentacja (pliki elektroniczne) zawierają terminy późniejsze niż wykazane w sprawozdaniu.

Przedłożone materiały nie zawierały żadnej informacji, ani logotypów wskazujących, że były zrealizowane w ramach zadania publicznego sfinansowanego ze środków MRiPS, z wyłączeniem filmu oraz 4 plasz przekazanych w formie elektronicznej.

Niekompletnie udokumentowano działanie I.2, w tym:

- brak możliwości potwierdzenia realizacji umów,
- brak opisu przedmiotu usługi bądź błędny opis w rachunkach i fakturach,
- brak dokumentów potwierdzających odbiór usług,
- brak strony internetowej www.familiocentryzm.pl,
- rozbieżności pomiędzy terminami realizacji działania wykazanymi w sprawozdaniu a terminami wynikającymi z umów z wykonawcami.

W świetle powyższych ustaleń należy stwierdzić, że wydatki ze środków dotacji w kwocie 38 999,50 zł uznaje się za wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, co stanowi naruszenie art. 168 ust. 4 u.f.p. Zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 u.f.p. wydatki wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, które podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1.

[Dowód: akta kontroli str. 25-51, 60-65, 309-331, 370-377, 381-391, 408-450, nośnik elektroniczny]

¹⁵ Wyjaśnienia Prezesa Fundacji z dnia 14.12.2023 r.

I.3 „Optymalizacja przekazów zmieniających nastawiania i intencje behawioralne dotyczące podejścia familiocentrycznego” – Fundacja rozliczyła 75 000 zł.

W ramach działania I.3 Fundacja zaplanowała koszt 76 000,00 zł, zaś zgodnie ze sprawozdaniem wydatkowała o 1000 zł mniej, tj. 75 000,00 zł i wskazała termin realizacji od 16.09.2021 do 30.10.2021.

Wykazane w ofercie i w sprawozdaniu koszty realizacji działania dotyczyły m.in. *wynagrodzenia za przygotowanie dedykowanych narzędzi do testowania materiałów promocyjnych, rekrutację uczestników badania, wynagrodzenie za przeprowadzenie badania, analizę statystyczną wyników badania, wynagrodzenie za przygotowanie raportu z rekomendacjami; rekrutację uczestników badania eyetracking, wynagrodzenie osoby prowadzącej badanie eyetracking z wykorzystaniem aparatury naukowej, przygotowanie dedykowanych narzędzi kwestionariuszowych wykorzystanych przy badaniu eyetracking, analiza wyników badania eyetracking oraz baterii kwestionariuszy, wynagrodzenie za przygotowanie raportu z rekomendacjami.*

Kontrolowany nie udokumentował ww. kosztów wynagrodzeń, o których mowa w sprawozdaniu, w ramach działania I.3, jak również nie przekazał dokumentów potwierdzających: rekrutację uczestników; przeprowadzenie analizy statystycznej; wykorzystanie narzędzi kwestionariuszowych przy badaniu wraz z kwestionariuszami; zakresów zadań osób realizujących działanie. Nie udokumentowano sposobu wyboru grupy badawczej ani przeprowadzenia badania (brak ankiet/kwestionariuszy). Brak potwierdzenia uczestników badania w realizowanym *zadaniu publicznym* szerzej opisano w pkt. I.1 niniejszego dokumentu pokontrolnego.

Wykonawcą działania I.3 była firma [redacted]. Firma realizowała również poddziałanie I.1.1. Fundacja przedłożyła skan „Umowy o przeprowadzenie badań naukowych” z dnia 14 lipca 2021 r., która szerzej została opisana w pkt. I.1 niniejszego dokumentu pokontrolnego.

Kontrolowany przedłożył ostateczną wersję raportu zawierającego wyniki badania jakościowego (opisane dla poddziałania I.1.1), kwestionariuszowego i eyetrackingowego.

Stwierdzono, że raport nie zawierał żadnej informacji, ani logotypów, że został sfinansowany ze środków konkursu MRiPS „Po pierwsze Rodzina!”. Kontrolowany przedłożył fakturę [redacted] nr 07/12/2021 z dnia 20.12.2021 r. na kwotę [redacted] zł.

Fundacja przedłożyła skan „Protokół odbioru raportu” z dnia 30.10.2021 r., nie przedłożyła oryginału. Ww. protokół podpisany przez Prezesa Fundacji oraz ze strony wykonawcy przez Pana [redacted] który stwierdzał realizację §2 ust. 1 pkt. c „Umowy o przeprowadzenie badań naukowych” z dnia 14.07.2021 r. na łączną kwotę [redacted] zł, tj. przeprowadzenie badania w zakresie „Optymalizacji przekazów zmieniających nastawiania i intencje behawioralne dotyczące podejścia familiocentrycznego”.

Ponadto, do kontroli przedłożono dokument pod nazwą „*Za chwilę zobaczysz kilkanaście grafik. Szukamy „tejjedynej”. Grafika będzie umieszczona na FB. Ma zachęcić ludzi z NGOów do kliknięcia, aby przejść na stronę informacyjną*”. W ocenie Zespołu kontrolerów jest on niewystarczającym

narzędziem badawczym, gdyż stanowi wzór narzędzia zawierającego podstawowe informacje, historię odwiedzin tylko z dwóch dni - 04.11.2021-05.11.2021, ilość wizyt – 20. Natomiast przedłożony *Dodatek: Kwestionariusz wraz z wyborem odpowiedzi*, jest tylko wzorem i nie zawiera żadnych statystyk.

Stwierdzono rozbieżności pomiędzy terminem realizacji działania I.3 wykazanym w sprawozdaniu a terminem wystawienia faktury nr 07/12/2021 z 20.12.2021.

Z uwagi na nieprzedłożenie oryginałów dokumentów, w tym w szczególności oryginału raportu oraz protokołu odbioru usługi, wydatki uznaje się za wydatkowane niezgodnie z przeznaczeniem.

[Dowód: akta kontroli str. 28-51, 60-65, 156-263, 332-333, 350-356, 370-377, 381-391, 408-450]

I.4 „Kampania Społeczna” – Fundacja rozliczyła 25 000 zł.

W ramach działania I.4 *Fundacja* zaplanowała i wydatkowała kwotę 25 000,00 zł i wskazała termin realizacji od 01.11.2021 do 31.12.2021.

Wykazane w ofercie i sprawozdaniu koszty realizacji działania dotyczyły m.in. *płatnej promocji w tym reklamy w mediach społecznościowych, płatnej emisji materiałów w formie elektronicznej i tradycyjnej*. W szczegółowym opisie wykonania poszczególnych działań sprawozdania wykazano, że *kampania finalna została zrealizowana w social mediach na podstawie rekomendacji i raportu zespołu badawczego*.

W ramach działania I.4 Prezes *Fundacji* przekazał zespołowi kontrolerów dokumentację w formie elektronicznej, która zawierała zrzuty z ustawień kampanii oraz raport w wersji word pt. *Kampania Społeczna Familiocentryzm w Mediach Społecznościowych* zawierający:

- Cel i założenia kampanii społecznej;
- Przykłady kreacji reklamowych (Grafika statyczna, Karuzela złożona z grafik, Wideo spot, Wideo intro, Wideo z plansz);
- Wyniki kampanii.

W raporcie wskazano, że dla przeprowadzenia kampanii wybrano dwa kanały komunikacji mediów społecznościowych Fundacji Życie, tj. Facebook i Instagram.

Zespół kontrolerów nie uzyskał jednoznacznej informacji jakie narzędzia wykorzystano do zaprojektowania i realizacji kampanii oraz ram czasowych kampanii. Przekazana dokumentacja w formie elektronicznej zawiera zrzuty z ustawień kampanii promocyjnej, w tym obrazy przedstawiające techniczne ustawienia kampanii oraz przedstawiające wykorzystane grafiki, plansze itp. za pośrednictwem mediów tj. relacje, rolki na Instagramie i Facebooku. Zespół kontrolerów stwierdził nieprawidłowość polegającą na tym, że jeden z obrazów określa harmonogram kampanii w okresie od 27.12.2021 r. 16:00 do 31.12.2021 r. 12:00, podczas gdy zgodnie z ofertą i sprawozdaniem kampania była prowadzona w okresie od 01.11.2021 r. do 31.12.2021 r.

Kontrolowany nie udokumentował w sposób wystarczający, że przedłożone do kontroli materiały promocyjne były rzeczywiście wyświetlane w okresie prowadzenia kampanii społecznej, gdyż materiały te nie zawierały w szczególności dat emisji w mediach społecznościowych.

Ponadto stwierdzono, że na kanale youtube Fundacji Życie zamieszczono w dniu 21 grudnia 2021 r. spot promocyjny opracowany w ramach działania I.2, który po ponad 2 latach uzyskał 143 wyświetlenia.

W zakresie zasięgu kampanii społecznej w social mediach –w sprawozdaniu wykazano osiągnięcie zasięgu kampanii społecznej o *wartości docelowej 100 000 wyświetleń*. Kontrolowany przedłożył dokumentację w formacie Excel określającą liczbę wyświetleń materiałów promocyjnych w mediach społecznościowych Fundacji. Z dokumentacji wynika, że materiały promocyjne uzyskały łącznie 305 917 wyświetleń w mediach społecznościowych. Prezes *Fundacji* złożył wyjaśnienia¹⁶ z których wynika, że kampania była prowadzona z użyciem profesjonalnego narzędzia META Business Manager. Formy reklamowe cieszyły się dobrym odbiorem, czego potwierdzeniem jest osiągnięcie trzy razy wyższego wskaźnika, niż zakładano w projekcie (zakładano 100 tys. osób, osiągnięto ponad 300 tys.). Pomimo złożonych wyjaśnień nie przedłożono dowodów na wykorzystanie wspomnianego narzędzia dostępnego dla reklamodawców na platformach Facebook, Instagram jak również nie udokumentowano sposobu monitorowania rezultatów/źródła informacji o osiągnięciu wskaźnika poprzez bieżącą kontrolę realizacji zadania, analizę wyświetlań, raportów z wyświetlań postów, statystyki FB.

Tym samym nie można potwierdzić czy ww. dane liczbowe dotyczące zasięgów kampanii społecznej zostały określone w sposób prawidłowy.

Kontrolowany nie udokumentował i nie uwiarygodnił, w jaki sposób raport opracowany przez spółkę uwzględniający badania jakościowe, kwestionariuszowe i eyetrackingowe miał przełożenie na zasięgi kampanii społeczne. Nie udokumentowano również czy i w jaki sposób wdrożono przykładowe rekomendacje z raportu i czy przyniosły oczekiwane efekty kampanii oraz nie udokumentowano jaki był stosunek odbiorców do kampanii i jakie były ich reakcje.

Fundacja przedłożyła fakturę nr 6/12/2021 z dnia 30.12.2021 na kwotę 25 000,00 zł wystawioną przez na podstawie umowy nr z 01.09.2021 r. W § 1 umowy określono, że „Wykonawca zobowiązuje się do wykonania usługi promocyjnej na rzecz projektu „Opracowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz zmiany realizowania przez NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny”. Wskazano termin realizacji w okresie od 01.09 do 31.12.2021. Z umowy nie wynika na czym dokładnie miała polegać usługa promocyjna, a także nie udowodniono realizacji tej usługi. Mając na uwadze brak prawidłowego udokumentowania dla opracowania i przeprowadzenia kampanii społecznej nie można potwierdzić rzeczywistego wykonania przedmiotu umowy 6/FAM/2021.

W świetle stwierdzonych nieprawidłowości Zespół kontrolerów stwierdza, że działanie I.4 nie zostało zrealizowane.

W związku z powyższym zespół kontrolny stwierdza, że wydatki w kwocie 25 000,00 zł w ramach działania I.4 zostały poniesione niezgodnie z przeznaczeniem, co stanowi naruszenie art. 168 ust. 4

¹⁶ Wyjaśnienia Prezesa *Fundacji* z 23.02.2024 r.

NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny”. Umowa została zawarta na okres od 14.07.2021 r. do 31.12.2021 r.

W ramach działania II.3 w pkt V.II.3 oferty¹⁸ Fundacja zaplanowała wydatki w wysokości zł na wynajem biura projektu, których nie poniosła, co wykazała w sprawozdaniu. W wyjaśnieniach z dnia 23.02.2024 r. Prezes Fundacji podał, że „(...) biuro było wynajmowane z innych środków. Niedopuszczalne jest finansowanie tego samego zadania z dwóch różnych źródeł, dlatego zrezygnowaliśmy z rozliczania tego wydatku w niniejszym projekcie”. Zespół kontrolerów uznaje wyjaśnienia kontrolowanego za bezzasadne, gdyż zgodnie z warunkami umowy określonymi w § 3 ust. 3 Umowy Fundacja nie była zobowiązana do przekazania środków finansowych własnych. Fundacja dokonała zwrotu niewykorzystanych środków dotacji.

W ramach działania II.4 rozliczono kwotę 2 200 000 zł na podstawie rachunku nr z 22.12.2021 do umowy zlecenia nr z 14.07.2021. Kontrolowany przedłożył umowę zlecenia nr z 14.07.2021 z p. Stwierdzono, że umowa z pracownikiem administracyjnym została podpisana jednostronnie przez Prezesa Zarządu Fundacji jako zleceniodawcę, nie zawiera podpisu ze strony zleceniobiorcy. Wg § 1 umowy „Zleceniobiorca zobowiązuje się do wykonania prac administracyjnych w związku z realizacją zadania „Opracowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz zmiany realizowanej przez NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny”. Umowa została zawarta na okres od 14.07 do 31.12.2021. W ofercie zaplanowano wydatek w kwocie zł i w sprawozdaniu wykazano tę kwotę jako faktycznie poniesiony wydatek, a rachunek opisano „sfinansowano z dotacji Po pierwsze Rodzina! w wysokości i kwotę zgodnie z wydrukiem z ewidencji Informator o koncie 509-6¹⁹ zaksięgowano w dniu 22.12.2021. Przedłożone do kontroli rachunki w ramach rozliczonych przez Fundację kosztów administracyjnych nie zawierają podpisów zleceniobiorców. Stwierdzono również brak dokumentów potwierdzających odbiór usług zgodnie z przedmiotem i terminami umownymi, np. w formie protokołu zdawczo-odbiorczego bądź potwierdzenia realizacji usługi.

Wobec nieprawidłowego udokumentowania poniesionych kosztów administracyjnych kwotę 5 800,00 zł uznaje się jako wydatek poniesiony niezgodnie z przeznaczeniem, co stanowi naruszenie art. 168 ust. 4 u.f.p. Zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 u.f.p. wydatki wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, które podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1.

[Dowód: akta kontroli str. 24-263, 303-356, 363-435, nośnik elektroniczny]

II. Dokumentacja finansowo – księgowo i rozliczenie realizacji zadania.

Wykorzystane środki finansowe nie zostały prawidłowo udokumentowane, nie zrealizowano kampanii społecznej, wobec powyższego nie można uznać, że zostały wydatkowane z celem, na jaki została udzielona dotacja.

¹⁸ Pkt. V.II.3 oferty - V. Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego II. Koszty administracyjne II.3 Wynajem biura projektu (pełen okres realizacji zadania).

¹⁹ Informator o koncie 509-6 zapisy na koncie Koszty statutowe DOTACJE – Projekt FAMILIOCENTRYZM

W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych kontrolowany przedłożył Uchwałę nr 1/2019 Zarządu Fundacji Życie z dnia 02.01.2019 r. w sprawie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości wraz z Planem kont. Z przedłożonego Zarządzenia Zarządu Fundacji Życie z siedzibą w Łodzi z dnia 01.08.2021 r. wynika, że z dniem 01.08.2021 r. wprowadzono uszczegółowiony plan kont (syntetyka i analityka) dotyczący kontrolowanego projektu: konto 509 – koszty statutowe DOTACJE, konto 509-6 – Koszty statutowe DOTACJE – Projekt FAMILIOCENTRYZM.

W zakresie prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej, kontrolowany przedłożył wydruk zapisów operacji gospodarczych *Informator o koncie 509-6 – zapisy na koncie Koszty statutowe DOTACJE – Projekt FAMILIOCENTRYZM*, z którego wynika, że zaewidencjonowano wydatki na kwotę łącznie 198 799,50 zł. Kontrolowany nie przedłożył natomiast wydruku z ksiąg rachunkowych zawierającego zapisy na kontach dot. przychodów i zwrotu niewykorzystanej części dotacji oraz na kontach rozrachunkowych z dostawcami o konto wyciąg bankowy.

Fundacja nie okazała żadnych regulacji wewnętrznych potwierdzających realizację obowiązków określonych w § 5 ust. 2 *Umowy*, tj. gwarantujących przechowywanie dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją zadania publicznego przez okres 5 lat. Prezes *Fundacji* wyjaśnił²⁰, że „od dnia 20.10.2023 r. dokumentacja znajduje się tymczasowo w posiadaniu biura rachunkowego – (...), ponieważ prowadzony jest zewnętrzny audyt ksiąg rachunkowych *Fundacji*. *Fundacja* w celu dbania o transparentność funkcjonowania, zdecydowała się na niezależne audytowanie dokumentów finansowo-księgowych. Po dokonanych audycie dokumenty finansowo-księgowe będą znajdowały się w siedzibie *Fundacji*”.

Stwierdzono, że wyciągi z rachunku bankowego Bank Pocztowy zawierające wydatki z badanego projektu (rachunek nr ...) wskazują siedzibę *Fundacji Życie* w Łodzi zamiast adres z KRS ul. ... Łódź.

Adres ten jest tożsamy z adresem firmy Aksikon Michał Owczarski ul. ... Łódź. Kontrolowany wyjaśnił²¹, że „(...) przedłożone wyciągi z rachunku bankowego (...) nie wskazują na siedzibę *Fundacji Życie* w Łodzi tylko wskazany jest tam adres do korespondencji, a nie adres siedziby *Fundacji*. (...) Adres siedziby firmy Aksikon Michał Owczarski w Łodzi jest również adresem zamieszkania Prezesa *Fundacji* i w/w adres został podany do korespondencji, ponieważ był to okres pandemiczny i wszystkie prace były wykonywane zdalnie. W siedzibie *Fundacji* nikt nie pracował stacjonarnie. Podanie adresu korespondencyjnego na adres zamieszkania było rozwiązaniem najbardziej pragmatycznym”. Wyjaśnienia kontrolowanego potwierdzają, że dotacyjny rachunek bankowy nie wskazuje siedziby *Fundacji*, a prywatny adres zamieszkania Prezesa *Fundacji*.

Z przedłożonych wyciągów bankowych wynika, że *Fundacja* po zasileniu rachunku w dniu 16.07.2021 r. środkami dotacji w wysokości 201 000,00 zł, faktycznie poniosła wydatki z tytułu działań realizowanego zadania publicznego w kwocie ogółem 193 329,28 zł netto.

²⁰ Oświadczenie z 11.12.2023 r.

²¹ Wyjaśnienia Prezesa Zarządu *Fundacji* z 13.12.2023 r.

Stwierdzono nieuprawnione wydatkowanie środków dotacji z rachunku bankowego w kwocie łącznie zł netto, w tym zł²² w dniu 04.11.2021 i 1 353,00 zł²³ w dniu 15.11.2021. Przedmiotowe wydatki nie były przewidziane w ofercie i nie zostały wykazane w sprawozdaniu. Kontrolowany nie udokumentował zasadności poniesienia tych wydatków. Ww. środki zostały ostatecznie zwrócone na rachunek bankowy Ministerstwa.

W okresie od 16.07.2021 r. do 30.12.2021 r. kontrolowany ponosił z rachunku bankowego dopuszczone przez Regulamin konkursu opłaty za prowadzenie rachunku i prowizje za przelewy w łącznej kwocie zł, jak również: w dniu 30.09.2021 wygenerował przelew na konto Urzędu Skarbowego w kwocie 157,00 zł (w opisie: płatność na indywidualny rachunek); w dniu 30.12.2021 wygenerował przelewy: na konto Urzędu Skarbowego w kwocie zł oraz zł (w opisie: płatność na indywidualny rachunek) oraz przelew na konto ZUS w kwocie zł (w opisie: składki 12.21). Wydatki nie zostały rozliczone w Sprawozdaniu.

Łączna kwota wygenerowanych środków z rachunku dotacyjnego wyniosła zł. Saldo końcowe na dzień 31.12.2021 na rachunku wskazanym w *Umowie* wyniosło zł.

W związku z prośbą zespołu kontrolerów o udokumentowanie odprowadzenia składek ZUS i podatku PIT, w wyjaśnieniach z dnia 14.12.2023 r. Prezes *Fundacji* podał, że „*deklaracja ZUS – po zweryfikowaniu danych na ZUS PUE nie stwierdzono, aby w czasie trwania projektu były składane deklaracje rozliczeniowe ZUS DRA. Nie mam też dostępu do programu kadrowego SYMFONIA KADRY i nie mam możliwości dołączenia do kontroli deklaracji zaliczki na podatek dochodowy od wynagrodzeń*”. Wobec nie przedłożenia deklaracji rozliczeniowych składek ZUS i podatku PIT nie można było jednoznacznie przypisać składek do konkretnych osób zaangażowanych

w kontrolowane *zadanie publiczne*. W świetle powyższego wydatki poniesione z rachunku bankowego w kwocie ogółem zł (w tym: zł – PIT, zł – ZUS) zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, stanowi to naruszenie art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych dotacje udzielone z budżetu państwa wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1.

Stwierdzono, rozbieżności pomiędzy saldem wykazanym na koncie 509-6 – Koszty statutowe DOTACJE – Projekt FAMILIOCENTRYZM (: zł) a ogólną kwotą wynikającą z wyciągów bankowych 200 669,50 zł (w tym: wydatki z tytułu działań realizowanego *zadania publicznego* w kwocie ogółem netto).

W sprawozdaniu końcowym kontrolowany wykazał sumę kosztów realizacji zadania w kwocie 198 799,50 zł. Różnica niewykorzystanych środków dotacji to kwota 2 200,50 zł. *Zleceniobiorca* zasilił w dniu 09.02.2022 r. rachunek kwotą nie pochodzącą z dotacji w wysokości 2 000,00 zł (przelew własny), a następnie w tym samym dniu zwrócił na rachunek *MRiPS* kwotę 2 200,50 zł²⁴, tj. 24 dni po terminie określonym w § 9 ust. 2 *Umowy*. W dniu 09.02.2022 r. zwrócił również odsetki od niewykorzystanej dotacji w kwocie 13,00 zł. W przedłożonym oświadczeniu z dnia 23.02.2023 r.

²² Rach : / wystawca

²³ F-ra nr 144/2021 wystawca \ . . .

²⁴ Wyciąg bankowy nr 1 za okres 01.01.2022-31.01.2022.

skierowanym do MRiPS Prezes *Fundacji* zrzekł się kwoty 2 zł nadpłaconych odsetek na rzecz Skarbu Państwa.

Zadeklarowane wydatki nie były zgodne z kalkulacją przewidywanych kosztów *Umowy*, zawartych w ofercie z dnia 25 czerwca 2021 r. gdyż *Fundacja* nie wydatkowała środków na wynajem biura.

Kontrolowany nie spełniał wymogu dotyczącego zamieszczenia niezbędnych informacji dla dowodu księgowego, określonych w art. 21 ustawy o rachunkowości²⁵, § 5 ust 3 *Umowy* oraz zapisów Regulaminu konkursu, gdyż na przedłożonych dowodach księgowych (rachunki, faktury) stwierdzono brak podpisu osoby odpowiedzialnej za sprawdzenie dowodu pod względem merytorycznym.

Wydatki związane z realizacją projektu konkursowego dokonywane były w terminie realizacji zadania, z uwzględnieniem możliwości poniesienia wydatków ze środków dotacji od dnia zawarcia umowy, tj. od dnia 13.07.2021 r. do dnia 31.12.2021 r.

Prezes *Fundacji* w dniu 14.12.2023 r. oświadczył, że Fundacja Życie nie jest płatnikiem podatku VAT. Zgodnie z oświadczeniem złożonym w dniu 11.12.2023 r. „*Fundacja Życie w okresie trwania projektu (...) nie uzyskała odsetek bankowych od przekazanych środków dotacji, a co za tym idzie nie dokonała ich zwrotu na rachunek bankowy Ministerstwa, (...) nie uzyskiwała dodatkowych przychodów z realizacji zadania*”.

[Dowód: akta kontroli str.264-356, 363-450]

III. Wykonywanie obowiązków informacyjnych przez *Zleceńbiorcę*

W ramach realizacji zadania publicznego zaplanowano utworzenie strony internetowej pod adresem www.familiocentryzm.pl. W przedłożonych materiałach (grafiki, klipy wideo) znajduje się m.in. link do ww. strony internetowej, jednak nie ma możliwości wejścia na tę stronę, gdyż za każdym razem użytkownik jest przenoszony na stronę domyślną przeglądarki Google.

W trakcie kontroli stwierdzono, że dana strona nie istnieje, tym samym nie było możliwości ustalenia czy w okresie realizacji *zadania publicznego* były publikowane na ww. stronie internetowej treści i materiały opatrzone logotypami Ministerstwa i Konkursu ofert oraz czy zawierały informację o współfinansowaniu zadania ze środków dotacji otrzymanych z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Konkursu ofert w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina!” na 2021 r. W przedłożonych materiałach (grafiki, klipy wideo) znajduje się link do strony www.familiocentryzm.pl jednak nie ma możliwości wejścia na adres tej strony, gdyż za każdym razem jest się przenoszonym na stronę domyślną przeglądarki Google.

Stwierdzono, że jedynie na niewielkiej części wytworzonych materiałów promocyjnych umieszczono logotypy Ministerstwa i konkursu, tj. na planszach i w spocie informacyjnym. Logotypów oraz informacji o współfinansowaniu zadania ze środków dotacji nie umieszczono na grafikach wykorzystanych w badaniach.

W toku kontroli ustalono, że *Fundacja* prowadzi własną stronę internetową pod adresem: <https://www.fundacjazycie.org/>. Stwierdzono, że na ww. stronie w zakładce *aktywność* nie ma żadnych informacji o projekcie „*Opracowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz zmiany*”

²⁵ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217).

realizowania przez NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny” realizowanym w 2021 roku, sfinansowanym przez MRiPS.

Zleceniobiorca zamieścił informacje o zadaniu publicznym „Opracowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz zmiany realizowania przez NGOs wsparcia dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodziny” na profilu Facebook podmiotu „Fundacja Życie” pod adresem: https://www.facebook.com/FundacjaZycie/?locale=pl_PL.

Zespół kontrolerów stwierdził, że w okresie realizacji *zadania publicznego Fundacja* opublikowała w dniach 8-9 grudnia 2021 r. 5 postów na Facebooku informujących o konferencji online pn. „Ogólnopolskie Forum Online: Familiocentryzm – jak skutecznie komunikować misję NGO w duchu familiocentrycznym”, oznaczone logotypami Ministerstwa i Konkursu ofert oraz godłem i flagą RP. Z analizy profilu facebook Fundacji wynika, że były to jedyne posty odnoszące się do *zadania publicznego* w okresie jego realizacji. Kontrolowany nie udzielił odpowiedzi na pytania zespołu kontrolerów z dnia 15.02.2024 r. czy organizacja forum online za pośrednictwem mediów społecznościowych była związana z realizacją kontrolowanego *zadania publicznego*, a w szczególności wskazanie w ramach którego działania zostało zorganizowane przedmiotowe forum, ile osób uczestniczyło w forum, kim byli moderatorzy wydarzenia, wskazanie lokalizacji, w której zorganizowano forum oraz przekazanie dokumentacji merytorycznej i kosztowej.

Należy zauważyć, że konferencja online pn. „Ogólnopolskie Forum Online: Familiocentryzm – jak skutecznie komunikować misję NGO w duchu familiocentrycznym”, nie była zaplanowana w ofercie kontrolowanego *zadania publicznego*, tym samym nie była uwzględniona w budżecie i harmonogramie, jak również nie była wykazana w sprawozdaniu końcowym. W świetle powyższego zespół kontrolerów nie uznaje 5 postów jako dowód na okoliczność wywiązania się z obowiązków informacyjnych przez Zleceniobiorcę.

Ustalono, że na profilu Facebook *Fundacji* nie zamieszczono grafik ani plansz wytworzonych w ramach *zadania publicznego*.

Zleceniobiorca nie przedłożył zespołowi kontrolerów dowodów na zamieszczenie w siedzibie *Fundacji* w okresie realizacji zadania publicznego plakatów informujących o realizowanym zadaniu. *Fundacja* na wniosek zespołu kontrolerów²⁶ przedłożyła plakat informacyjny w formie elektronicznej, w formacie pdf, który zawiera logotypy Ministerstwa i Konkursu ofert oraz godło i flagę RP. Kontrolowany nie udowodnił, że w okresie realizacji zadania plakat był fizycznie zamieszczony w siedzibie *Fundacji*.

Zleceniobiorca nie wywiązał się z obowiązku, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 1-2 *Umowy*, tj. nie informował, że zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Zleceniodawcy w ramach konkursu „Po pierwsze Rodzina” na 2021 rok. Informacja na ten temat powinna się znaleźć we wszystkich materiałach, publikacjach, informacjach dla mediów, ogłoszeniach oraz wystąpieniach publicznych dotyczących realizowanego *zadania publicznego*. Kontrolowany był zobowiązany do umieszczania logo konkursu i logo Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na wszystkich materiałach, w szczególności promocyjnych, informacyjnych, szkoleniowych

²⁶ Pismo zespołu kontrolerów z dnia 09.02.2024 r.

i edukacyjnych, proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń, w sposób zapewniający dobrą widoczność.

Zleceniobiorca nie wywiązał się z przestrzegania wytycznych w zakresie wypełniania obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁷ oraz wydanych do niej na podstawie art. 35d ww. ustawy przepisów wykonawczych.

W zakresie przestrzegania obowiązku dokonywania zmian, uzupełnień i oświadczeń składanych w związku z realizacją umowy w formie pisemnej, o których mowa w § 6 ust. 9 *Umowy*, *Fundacja* złożyła stosowne oświadczenie z dnia 11.12.2023, iż nie wystąpiły takie przypadki.

[Dowód akta kontroli str. 357-361, 408-412, nośnik elektroniczny]

IV. Realizacja obowiązku sprawozdawczego przez *Zleceniobiorcę*

Zleceniobiorca złożył do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej *Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego* w dniu 11.02.2022 r., tj. 12 dni po terminie, co stanowi naruszenie warunków określonych w § 8 ust. 3 *Umowy*. W wyjaśnieniach z 25.01.2022 r. adresowanych do MRiPS Prezes Zarządu Fundacji wskazał, że „na przełomie stycznia i lutego (...) w związku z dużą ilością zakażeń Covid w fundacji i kwarantannami, nie mieliśmy możliwości w normalnych trybach wykonywania obowiązków, pozyskiwania podpisów osób upoważnionych, szczególnie na dokumentach formalnych w tym dotyczących sprawozdań. W wyniku powyższej sytuacji z opóźnieniem wystaliśmy wersję papierową sprawozdania z realizacji zadania (...)”.

W zakresie zgodności danych zawartych w *Sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego* z rzeczywistym przebiegiem realizowanych działań, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a) W ramach działania I.1.1 wykazano „wynagrodzenia naukowców prowadzących przegląd celowy literatury – identyfikacja znaczących publikacji w bazach danych, w tym międzynarodowych, metodyczny przegląd publikacji, analiza wyników wyszukiwania, przygotowanie raportu z uwzględnieniem rekomendacji; wynagrodzenie moderatora wywiadów, koszt transkrypcji, wynagrodzenie za analizę wywiadów z wykorzystaniem komputerowego wspomaganie np.(Atlas.ti), wynagrodzenie za przygotowanie raportu z uwzględnieniem rekomendacji” działanie miało być wykonane na podstawie zawartego porozumienia z „...” podczas gdy zawarto umowę z firmą „...”, brak oryginału umowy) podmiotem niewykazanym w sprawozdaniu.
- b) W ramach działania I.1.2 wykazano wynagrodzenie za przeprowadzenie rekrutacji respondentów do FGI - zlecenie (Opracowanie listy uczestników badań, potwierdzonych i gotowych do udziału w badaniu). Zlecenie/usługa realizowane w oparciu o narzędzia i materiały Fundacji, podczas gdy nie przedłożono umowy ani dokumentacji merytorycznej potwierdzającej realizację działania.

²⁷ Dz.U. z 2021 r., poz.305.

- c) W ramach działania I.2 wykazano *wynagrodzenie za opracowanie materiałów do przeprowadzenia kampanii: strona www, projekty graficzne, narracja, nagrania audio-video; wynagrodzenie eksperta ds. promocji – współpraca z zespołem badawczym, nadzór nad prawidłowym wykonaniem rekomendacji w opracowywanych materiałach, nadzór nad organizacją kampanii; wynagrodzenie specjalisty ds. promocji odpowiedzialnego za realizację wytycznych pochodzących od zespołu badawczego*, podczas gdy przedłożono niekompletną dokumentację z wykonawcami – na sześciu wykonawców którzy złożyli rachunki, brak dwóch umów, przedłożono cztery umowy, w tym: 1 umowę bez podpisu zleceniobiorcy, 3 umowy w formie skanów zamiast oryginałów, brak dokumentów potwierdzających odbiór usług, brak strony internetowej www.familiocentryzm.pl, rozbieżności pomiędzy terminami realizacji działania wykazanymi w sprawozdaniu a terminami wynikającymi z umów z wykonawcami, brak dokumentacji merytorycznej potwierdzającej realizację działań I.2.2 i I.2.3.
- d) W ramach działania I.3 wykazano *wynagrodzenia za przygotowanie dedykowanych narzędzi do testowania materiałów promocyjnych, rekrutację uczestników badania, wynagrodzenie za przeprowadzenie badania, analizę statystyczną wyników badania, wynagrodzenie za przygotowanie raportu z rekomendacjami; rekrutację uczestników badania eyetracking, wynagrodzenie osoby prowadzącej badanie eyetracking z wykorzystaniem aparatury naukowej, przygotowanie dedykowanych narzędzi kwestionariuszowych wykorzystanych przy badaniu eyetracking, analiza wyników badania eyetracking oraz baterii kwestionariuszy, wynagrodzenie za przygotowanie raportu z rekomendacjami*. Nie udokumentowano kosztów wynagrodzeń, jak również nie przekazano dokumentów potwierdzających: rekrutację uczestników; przeprowadzoną analizę statystyczną; wykorzystanie narzędzi kwestionariuszowych przy badaniu wraz z kwestionariuszami; zakres zadań osób realizujących działanie. Brak potwierdzenia uczestników badania. Rozliczono wydatki z firmą *...* (brak oryginału umowy) podmiotem niewykazanym w sprawozdaniu.
- e) W ramach działania I.4 „Kampania Społeczna” wykazano *koszt płatnej promocji w tym reklamy w mediach społecznościowych, płatnej emisji materiałów w formie elektronicznej i tradycyjnej*. W szczegółowym opisie wykonania poszczególnych działań sprawozdania wykazano, że *kampania finalna została zrealizowana w social mediach na podstawie rekomendacji i raportu zespołu badawczego*. Nie udokumentowano rzeczywistego przeprowadzenia kampanii w mediach społecznościowych. Wykazano osiągnięcie zasięgu kampanii społecznej o *wartości docelowej 100 000 wyświetleń* podczas gdy nie udokumentowano sposobu monitorowania rezultatów/ osiągnięcia wskaźnika. Przedłożono umowę z wykonawcą w formie skanu, natomiast brak protokołu odbioru usługi uniemożliwia potwierdzenie terminu i realizacji usługi.
- f) Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące poniesionych wydatków ze środków dotacji:
- w ofercie zaplanowano wydatki w kwocie ogółem 201 000,00 zł, w sprawozdaniu suma wszystkich kosztów realizacji zadania wyniosła 198 799,50 zł i dokonano zwrotu kwoty 2 200,50 zł, natomiast z rachunku bankowego faktycznie poniesiono wydatki z tytułu działań realizowanego *zadania publicznego* w kwocie ogółem 193 329,28 zł netto oraz opłaty i prowizje bankowe w łącznej kwocie 132 zł, wydatki do US i ZUS w kwocie ogółem 5 695,22 zł oraz 1 513,00 zł netto jako kwota nieudokumentowanych wydatków. Łączna kwota wygenerowanych środków z rachunku dotacyjnego wyniosła 200 669,50 zł.

Stwierdzono rozbieżności pomiędzy terminami realizacji działań wykazanymi w sprawozdaniu, a terminami faktycznej realizacji zadań, co zostało opisane powyżej w niniejszym dokumencie.

W świetle stwierdzonych w *Sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego* nieprawidłowości, Fundacja nie udzieliła stosownych wyjaśnień.

W związku z brakiem kompletnej dokumentacji poświadczającej rzeczywisty przebieg wszystkich realizowanych działań, nie można potwierdzić informacji przedstawionych w *Sprawozdaniu z wykonania zadania publicznego*.

[Dowód akta kontroli str. 60-65, 363-450]

Zalecenia:

Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w niniejszym wystąpieniu, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zalecam Panu Prezesowi, w przypadku realizacji umowy o *zadanie publiczne* w przyszłości, zwiększenie nadzoru nad:

- prawidłowym dokumentowaniem osiągnięcia celu oraz wykorzystaniem środków finansowych;
- prawidłowym prowadzeniem dokumentacji finansowo-księgowej i rozliczeniem zadania, w tym:
 - a) wykonania zobowiązania do przechowywania dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją zadania publicznego przez okres 5 lat;
 - b) prawidłowym prowadzeniem zapisów w księgach rachunkowych na kontach dotyczących przychodów i zwrotu niewykorzystanej części dotacji oraz na kontach rozrachunkowych z dostawcami oraz konta wyciąg bankowy;
 - c) wydatkowaniem dotacji w sposób zgodny z celem zadania publicznego, i nie przekazywanie dotacji osobom/podmiotom trzecim;
 - d) prawidłowym dokumentowaniem przekazywania do ZUS składek na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne oraz zaliczek na podatek dochodowy PIT;
 - e) zamieszczaniem podpisu osoby odpowiedzialnej za sprawdzenie dowodu pod względem merytorycznym na dowodach księgowych;
- prawidłowym wykonywaniem obowiązków informacyjnych określonych w umowie;
- prawidłowym wykonywaniem obowiązku sprawozdawczego.

Jednocześnie informuję, że decyzja w sprawie zwrotu środków pochodzących z dotacji uznanych za pobrane w nadmiernej wysokości oraz wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie 198 799,50 zł wraz z odsetkami, zostanie podjęta w odrębnym postępowaniu.

Obowiązek poinformowania MRPiPS o sposobie wykonania zaleceń i/lub wniosków:

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o poinformowanie Ministra o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania, w terminie 14 dni licząc od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

Pouczenie:

Informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*²⁸, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

MINISTER

Liwiusz Laska
Dyrektor Generalny

²⁸ Dz. U. z 2020 poz. 224.

